

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
Iesv, Cvrsvs Theologicvs**

in decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

CV. Vtrum minister Ordinis sit solus Episcopus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

semper materiam adhibent pro omnibus Ordinibus, nec pro singulis superaddunt aliquid, sicut Latini, quod peculiari analogia ducat in cognitionem muneris peculiaris, ad quod destinatur unusquisque Ordinatus, non inquam hoc obstat. Quia inde tantum concluditur materiam Latinorum esse significationem, magisque accommodatam pro unoquoque Ordine clarius representando, sicut, & formæ sunt significationis proculdubio clarioris; ceterum materia etiam Græca est de se sufficiens, quæ partialiter concurrat ad promotionem ad quemlibet præminentiam gradum, ratione cuius, qui ordinatur consequitur munus aliquod dirigendi infimum fidelium populum ad cultum Dei, & ad vitam æternam. Quia Duces, ac Principes populi inaugurabantur olim impositione manuum, ut apparet ex numero 27. & Deuter. 34. atque inde impositio manuum semper retenta est, tanquam promotrix ad gradum quemlibet similis aliquatenus præminentiam, ac muneris. Dictum præterea est supra in communi, cum Augustino, D. Thoma, & aliis Principatum significandi, in sacramentis, esse penes verba, atque hæc variantur, pro diversitate Ordinum, non minus à Græcis, quam à Latinis, tamen materia non varietur apud Græcos. Dictum rursus est in quæstione præcedenti sacramentum Ordinis esse unum potentiale, secundum speciem infimam, tamen Ordines ipsi, seu gradus, per illud collati sint plures. Vnde nullum est inconueniens, quod pro pluribus ordinibus eadem materia adhibeatur, cum hæc non sit pars Ordinis collati, sed solius sacramenti conferentis Ordinem passiuè sumptum. Concluditur itaque, sicut materiam, ita, & formam instituisse determinatè Christum Dominum in genere, quoad conceptum rei, & verborum significantium effectum proprium vniuersiusque Ordinationis, atque de cetero reliquissæ Ecclesiæ potestatem eligendi, atque vltimò determinandi eadem, quoad speciem infimam entitativam ipsorum.

Ad 1. Quæ instituta sunt à Christo Domino, observantur vniuersimodè in tota Ecclesia, & pro omni tempore, quatenus instituta ab ipso sunt. Ceterum non omnia instituta ab ipso sunt cum vltima determinatione, quoad species infimas rerum, & verborum, secundum entitates physicas ipsorum, atque eatenus dari potest varietas, absque vllò inconuenienti. Neque verò vltèrius progredita est varietas Ecclesiæ in re præfenti, ut liquet ex dictis.

Ad 2. In nullo ex testimoniis, quæ indicat obiectio pro alterutra ex materiis, quibus vtitur Ecclesia, tum Latina, tum Græca, reprobat explicitè, vel etiam implicitè, altera materia. Vnde vtralibet agnoscitur verè sufficiens absque vlla contradictione testimoniorum vtriusque partis. Ratio porro, ob quam Concilium Florentinum solam expresse traditionem instrumentorum, atque omiserit impositionem manuum, duplex esse potuit. Prior est, quia cum instructio illa Eugeniana, edita sacro approbante Concilio Florentino, sit compendiaris, & brevis, id solum exprimere voluit, quod est vniuersimodè, & proportionaliter commune omnibus ordinibus, tum maioribus, tum etiam minoribus, atque eiusmodi est in Ecclesia Latina, sola, instrumentorum traditio. Altera, eaque præcipua ratio est, quia impositio manuum pro Episcopatu, Presbyteratu, & Diaconatu, est notissima ex sacris litteris, minimèque controuersa apud Ecclesiam Occidentalem, & Orientalem, ideoque subintelligi facillè potuit, quin seorsim exprimeretur. In aliis verò textibus sola exprimitur eadem manuum impositio propter eandem sacrarum litterarum auctoritatem peculiarem, & quia agitur de solis iisdem ordinibus, de quibus solis

expresse legitur in iisdem sacris litteris.

Ad 3. In hoc sacramento confertur potestas ad operandum circa materiam exteriorem. Potestas autem ad aliquid innotescit principaliter per actum ipsius. Hinc est, quod in aliis sacramentis adhibetur materia, significans potissimum formam communicandam suscipienti sacramentum, consideratam secundum se. In hoc verò sacramento exhibetur materia potissimum significans actum, quo exerceri debet, quod illud suscipit, quatenus materia, circa quam versatur actio, refertur distinctè ad ipsam actionem. Atque hoc dictum sit de materia Ecclesiæ Latinæ. Quia de Græca, eiusque opportuna significatione paulo prius dictum iam est, quantum sufficit.

Ad 4. Istud sacramentum ordinatur principaliter ad effectus similes effectibus potestatis, per quam idem sacramentum confertur, cum quadam vniocatione peculiari, inter virtutem propriam ordinantis, & eam virtutem, quæ communicatur ordinando. Propterea minister huius sacramenti, congruenter vtitur modo imperatiuo, tanquam specialiter communicans de suo, effectum sacramenti, quod confert; cum alia sacramenta non præsupponant necessariò ex parte Ministri, effectum, quem mediante illo Deus communicat. Obserua obiter formam huius sacramenti, quatenus continet verbum, *accipe spiritum, accipe potestatem*, nempe sensibilibus; atque materiam eius proximam, quæ est traditio instrumentorum denotare necessarium esse contactum materiæ remotæ, ex parte ordinandi, quatenus non verificatur perfectè, & completè acceptio sensibilis spiritus, & potestatis, & traditio instrumentorum, absque contactu materiæ remotæ ex parte accipientis. Vnde hæc videtur probabilior, & est communior Theologorum opinio cum D. Thoma quæst. 34. art. 5. ad 3. aduersus Caietanum in summa, & alios non paucos.

QVÆSTIO CV.

Vtrum Minister Ordinis sit solus Episcopus?

Videtur non esse. 1. Quia Episcopus potest ordinare Episcopum. Ergo, & Presbyter Presbyterum, & sic de cæteris proportionaliter.

2. Non solus Episcopus imponit manus sacerdoti ordinando, sed etiam sacerdotes adiuuantes. Sacerdotium autem confertur per impositionem manuum. Ergo non solus Episcopus ordinat sacerdotem; sed etiam simplices sacerdotes. Similiter Subdiaconis traditur ab Archidiacono vicecolus cum aqua, & manutergio, quæ sunt instrumenta eius Ordinis. Ordinatio autem fit per traditionem instrumentorum ipsius Ordinis. Ergo Archidiaconus etiam ordinat Subdiaconum, & non solus Episcopus.

3. Cui conuenit, quod est principale, conuenit etiam, quod est accessorium. Sed in Episcopo, qui proculdubio potest omnes Ordines consecrare, potestas consecrandi Eucharistiam est; potestas eius principalis, respectu cuius comparatur, tanquam accessoria, & minus principalis potestas ordinandi. Ergo omnibus Presbyteris conuenit potestas conferendi omnes Ordines, quandoquidem eisdem omnibus conuenit potestas consecrandi Eucharistiam.

4. Chorepiscopi validè olim conferebant, non solum Subdiaconatum, & Diaconatum, sed etiam Presbyteratum, ut colligitur apertè ex Concilio Antiocheno can. 10. Neocæsariensi can. 13. Ancyrano can. 13. Chorepiscopi autem non erant veri Episcopi,

ut nititur probare Vasquez ex Damaso Papa Epist. 5. Ergo alij, quam Episcopi possunt valide ordinare Presbyteros, & à fortiori alios ministros inferiores, saltem ex commissione summi Pontificis.

5. Innocentius VIII. anno 1489. concessit Abbati Cisterciensi, ut monachos sui Ordinis posset ordinare Subdiaconos, & Diaconos, affirmante Vasquez se vidisse istud Privilegium in Collegio nostro Complutensi, idemque affirmat Victoria de Bulla concedente Abbatibus Cisterciensibus facultatem conferendi Subdiaconatum religiosis sui Ordinis, similisque Bullæ meminit Navar. lib. 5. conf. 13. Ergo Diaconatus saltem, & Subdiaconatus possunt valide conferri à simplici sacerdote, ex concessione summi Pontificis.

6. Quod alicui conuenit ex vi sui Ordinis, in nullo euentu amitti potest. Episcopus autem potest amittere potestatem ordinandi. Quia Episcopus excommunicatus, aut degradatus, aut hæreticus nulliter ordinant, ut apparet, ex testimoniis Gregorij magni, Innocentij I. Damasi, & Leonis I. quæ eam in rem producit Gratianus causa 9. qu. 1. ipitio. Ergo Episcopo non conuenit ex vi sui Ordinis potestas ordinandi.

Articul. 1. Respondetur certum primo est solum Episcopum esse ordinarium ministrum sacramenti Ordinis: ita definiente expressè Concil. Florent. in decreto Eugenij 5. *Sextum sacramentum*, idemque aperte colligitur ex Trid. sess. 23. canon. 7. Quia videlicet Episcopi sunt Principes Ecclesiæ, ad quod proinde pertinet, ut consulant bono eius communi, collocando vnumquemque in eo gradu, & ordine, atque potestate, quam expedit vnumquemque habere, ut peculiari sua cura bonum commune tueatur, ac promoueat, iuxta documentum Philosophi 1. Ethic. cap. 2. ad supremum Principem pertinere, ut constituat ministros, quos, & quales, iudicauerit expedire, ad procuracionem boni communis; uti ex eodem Philosopho obseruat D. Thomas quæst. 37. art. 1.

Artic. 2. Certum rursus est Episcopum, neque excommunicatione vlla, neque degradatione, neque hæresi impediri posse quominus ordines conferat validdè, uti fert communis Theologorum consensus cum D. Thoma in eadem quæst. 38. art. 2. & confirmat antiqua Ecclesiæ consuetudo agnoscens, & acceptans pro veris sacerdotibus ordinatos ab Episcopis, tum schismaticis, tum hæreticis. Ratio est, quia ordinatio non est actus iurisdictionis, sicut absolutio sacramentalis, sed est actus Ordinis conueniens Episcopo, ratione suæ ordinationis, cuius effectus inest ipsi inamissibiliter, atque ad eundem inest eidem inamissibiliter, atque inimpedibiliter potestas ordinandi, sicut inest cuilibet sacerdoti potestas consecrandi Eucharistiam. Accedit sacramenta non accipere vim suam à ministro, eiusque, aut fide, aut probitate, sed à Christo, eiusque meritis, quæ semper vim suam retinent, possuntque cooperari ministro, etiam improbo, & præciso ab Ecclesiâ, uti iterum obseruatum est supra in communi, ex Augustino, atque pluribus illustrat. Belarm. lib. 1. de Sacr. cap. 26.

Artic. 3. Certum quoque est, tum Ordines minores, & primam tonsuram conferri posse, & validdè, & licitè à simplici sacerdote ex commissione summi Pontificis; tum Episcopatum à solo Episcopo conferri validdè posse, neque quemquam alium per vllum priuilegium sufficere ad validam Episcopi consecrationem. Prior pars de ordinibus minoribus, & prima tonsura est nota ex praxi Ecclesiæ, & ex declaratione Concil. Trident. sess. 23. cap. 10. de reformat. Abbates quosdam ex Priuilegio Summi Pontificis conferre posse suis Religiosis Ordines minores, & primam tonsuram. Posteriores partem de Episcopatu firmat vniuersis Doctorum consensus, qui hac in re, ma-

ximè, quæ ex traditione dependet, plurimi faciendus est. Quia verò communis itidem authorum fere omnium sententia est, ne quidem Presbyteratum conferri validdè posse, per vllum priuilegium, ab alio, quam ab Episcopo; hoc quoque summe tenendum est, quidquid singulariter renitantur Vasquez, & Maratius attribuentes simplici sacerdoti validam ordinationem sacerdotis ex concessione Romani Pontificis, vel Concilij Generalis. Fauent plurimum huic parti assertionis Concil. Antioch. can. 6. & 10. An-cyr. can. 13. Leo Papa Epist. 88. affirmantes solius Episcopi esse, ordinare Presbyteros, & Diaconos, Greg. III. in Epist. postrema ad Bonifacium, decernens, esse iterum ordinandos, ab alio, quam ab Episcopo ordinatos Presbyteros, loco supra citato. Athanasius in secunda Apologia pluribus efficaciter reprobans valorem, & veritatem Presbyteratus collati à Presbytero non Episcopo, inducta etiam eam in rem auctoritate Synodi Alexandrinæ, Epiphanius hæresi. 75. & Augustinus hæresi. 53. reprobantes Aetium, qui Presbyteros æquabat Episcopis, quoad potestatem præsertim ordinandi Presbyteros, quod quidem Epiphanius manifestè dicit insaniam esse. Quia soli Episcopi dant Ecclesiæ Patres, dando illi sacerdotes, cum sacerdotes ipsi dent eidem tantum filios baptizando; ac demum Concil. Trident. sess. 23. canon. 7. de hoc sacramento definiens potestatem confirmandi, & ordinandi non esse Episcopis communem cum Presbyteris; agit verò, vel vnice, vel certè præcipuè de potestate ordinandi Presbyteros. Fauent inquam plurimum hæc omnia assertioni nostræ, quia licet in præfatis Testimoniis non excludatur distinctè potestas Pontificis ad committendam Presbytero ordinationem Presbyteri, satis tamen subintelligitur exclusa, dum asstruitur absolutè, ac illimitatè talis assertio absque modificatione, & exceptione potestatis Pontificiæ ad oppositum.

Artic. 4. Rationem, ob quam summus Pontifex potest committere simplici sacerdoti ordines minores, & nequit eidem committere Episcopatus, vel etiam Presbyteratus collationem talem, reddit D. Thomas in 4. dist. 7. quæst. 3. art. 1. quæst. 3. & in hac quæst. 38. art. 1. ad 3. Quod nimirum summus Pontifex habet duplicem potestatem, alteram circa Corpus Christi verum, alteram circa mysticum. Quoad potestatem circa verum Christi corpus, est æqualis summus Pontifex omnibus aliis; non solum Episcopis, sed etiam Presbyteris. Quibus videlicet illa conuenit in summo. At quoad potestatem circa corpus Christi mysticum, excedit omnes alios Episcopos, & Presbyteros, eisque plurimum superaddit. Hinc fit summum Pontificem non habere plenitudinem potestatis, quoad ea; quæ ordinantur proximè ad sacramentum Eucharistiæ, eandemque habere, quoad alia non ita ordinata ad idem mysterium. Cum ergo ordo Episcopalis, & sacerdotalis immediatè referantur ad mysterium Eucharistiæ; ordines verò minores non nisi remotè, cum versentur circa solas actiones præparatorias, ac valdè remotas; concluditur Pontificem posse uti plenitudine potestatis in committendis Presbytero ordinationibus minoribus; eademque uti non posse in committendis eidem ordinationibus, vel Episcopis, vel etiam Presbyteri.

Art. 5. Ista ratione vititur D. Thomas ad negandam similiter summo Pontifici potestatem, ut committat Presbytero ordinationem Diaconi quoque, & Subdiaconi. Verum quoad istos duos ordines non videtur ea ratio esse usque ad eundem efficax. Quia Diaconatus, & Subdiaconatus sunt medij inter ordines minores, & sacerdotium, & plus accedunt ad naturam, & gradum ordinum minorum, quam sacerdotij, cuius excessus supra illos est propemodum infinitus.

Quia

Quia tota potestas Diaconi, & Subdiaconi exercetur circa materiam Eucharistia, & circa eius dispensationem, solusque Sacerdos perficit immediate sacramentum corporis, & sanguinis Christi. Quapropter potestas summi Pontificis ad committendos Presbyteros eos duos ordines est magis ambigua, atque in utramque partem absolute probabilis. Et quidem si certo constaret Innocentium VIII. vel aliquem alium Romanum Pontificem concessisse de facto privilegium Abbatibus Cisterciensibus, vel alicui alij Presbytero non Episcopo ad conferendum Diaconatum, & Subdiaconatum; dubitandum minime esset: quin Pontifex possit tale privilegium concedere, & quod ij ordines valide conferrentur ex vi eiusdem privilegij. Quia dici non posset absque magna Sedis Apostolicæ iniuria, & insigni adversus diuinam Providentiam irreuerentia Pontificem errasse in re tam graui. Ceterum de eiusmodi Cisterciensium privilegio, quod quidem foret valde insignis, ac notabile, & cuius usus futurus fuisset notissimus, ac celebris pauci admodum meminerunt authores, qui proinde facilius decipi potuere falsis exemplaribus, quam potuerint ceteri omnes ignorare tale privilegium, aut de illo penitus silere, vt nihil dicam de aliis deceptionis eius indicij, quæ expendit Coninx disp. 20. dub. 9. concl. 4. Quapropter probabilius videretur Pontifici non inesse talem potestatem committendi prædictos duos ordines, aut alterutrum ex illis alicui non Episcopo, cuius videlicet nullum est exemplum satis certum, & cui licet non concludenter, vi tamen, haud quaquam contemnenda contradicit ratio proposita D. Thomæ quatenus potestas propria Diaconi, & Subdiaconi habet actum valde propinquum consecrationi Eucharistia.

Art. 6. Probabilius longe est, & comparatiue, & etiam absolute, summum Pontificem dispensare posse in numero Episcoporum, requiritur de iure Ordinario ad ordinandum Episcopum. Tres enim Episcopi requiruntur de iure Ordinario ad ordinandum Episcopum, vt liquet inter alia ex Epist. Aniceti Papæ ad Episcopos Gallia, & ex Epist. S. Damasi Papæ contra Chorepiscopos, & ex praxi communi Ecclesiæ. At Pontifex dispensare potest, vt vnus solus Episcopus ordinet Episcopum, vt probat Martinon post alios apud eundem disp. 67. sect. 2. num. 21. exemplis S. Gregorij magni, & Gregorij XIII. qui de facto dispensarunt. Neque verò apparet vlla ratio, aut textus efficax in contrarium. Immo non est omnino improbabile valere ordinationem Episcopi factam ab vno solo Episcopo, absque dispensatione Pontificis, tametsi oppositum sit probabilius, sit verò certum talem ordinationem esse illicitam. Ex his igitur patet, solum Episcopum esse absolute ministrum Sacramenti Ordinis, & quatenus id sit certum aut probabile.

Ad 1. Argumentum procederet, si potestas ordinandi fundaretur in vniuatione seu propinquitate, vel affinitate inter gradum ordinantis, & ordinati. At non in eo fundatur, sed in potestate & munere prouidendi bono communis. Nempe ad eos, qui sunt in Republica summi, ideòque habent supremam eius curam, pertinet, non solum, vt adiungant sibi, cum opus fuerit, alios sibi pares, eiusdemque secum conditionis, sed etiam, vt promoueant inferiores alios cooperatores respectu boni communis. Quia non possunt aliter sufficienter, & perfecte providere eidem bono communi. Vnde, cum Episcopi sint supremi Ecclesiæ Principes, ad ipsos solos spectat, tum consecrare alios Episcopos, tum etiam ordinare Presbyteros aliosque inferiores Ecclesiæ ministros, non verò ad ipsos vel Presbyteros, vel alios inferiores ministros.

Ad 2. Sacerdotium non confertur per quamlibet impositionem manus, sed per eam solam, quæ fit ab habente potestatem ordinandi, & proferente formam. Hic autem est solus Episcopus, vnde dictum est. Quapropter impositio manuum, quæ fit à Presbyteris supra Presbyterum est solum ceremonialis, ad denotandam clarius abundantiam gratiæ, quæ confertur nouo sacerdoti, atque auctoritatem, qua Presbyteri sunt Episcopis propinqui, atque anterioritate Ordinis venerabiles respectu eius, qui ordinatur de nouo; Simili proportionaliter ratione cooperatur Archidiaconus Episcopo in ordinatione Subdiaconi exhibendo ipsi aliqua instrumenta sui Ordinis, sicut exhibet etiam Acolytho, quæ ad ipsum spectant. Ceterum instrumentum principale Subdiaconi est Calix, qui datur ab Episcopo, & præterea solus Episcopus proferit formam collatiuam potestatis, tum Subdiaconi, tum etiam Acolythi. Vnde ipse solus ordinat vtrumque, tametsi alius tanquam eius administer porrigat materiam, vel totam, vt fit respectu Acolythi, vel partem eius, eamque minus principalem, vt fit respectu Subdiaconi.

Ad 3. Non quolibet minus principale, dicitur accessorium respectu magis principalis, cui accedit, sed quod præterea consequitur ad magis principale, tanquam subordinatum eidem. Non est autem eiusmodi Episcopatus respectu sacerdotis, quia Episcopatus superaddit potestatem subordinatam simplicium sacerdotum respectu Episcopi. Vnde Episcopatus non consequitur ad sacerdotium ex natura ipsius sacerdotij, atque hoc est aliquid eidem subordinatum, ideòque ratio obiectionis non tenet.

Ad 4. Si illud argumentum quidquam conuinceret, conuinceret plus etiam quam intendit author eius, & promotor Vasquez, & quam intendere liceat, nempe simplicem sacerdotem posse ordinare valide Subdiaconos, Diaconos, & Presbyteros, etiam absque commissione Summi Pontificis. Quia in textibus, qui adducuntur pro ordinatione illorum facta valide à Chorepiscopis, nulla fit mentio commissionis Summi Pontificis, sed solius Episcopi Diocesani, vt obseruant Agidius Coninx, Martinon; & alij in præfenti. Conceditur itaque, Chorepiscopos valide ordinasse Presbyteros, solumque cauere in illis canonibus, ne id facerent absque consensu, & mandato Episcopi Diocesani. Sed negatur eosdem Chorepiscopos omnes, & vbiq; fuisse simplices sacerdotes. Aliqui enim erant veri Episcopi titulares, seu anulares, vt dicitur, alij non erant, vt iidem authores ostendunt. Nempe Chorepiscopus dicitur quasi Episcopus villanus, & re ipsa est nomen Vicarij substituti sibi ab Episcopo Diocesano. Vicarius autem Episcopi potest esse, & sæpè fuit, & aliquando nunc quoque est alius Episcopus verè talis quoad ordinem, licet plerumque non sit Episcopus. Itaque canones Conciliorum probantes validam ordinationem Presbyterorum factam à Chorepiscopis, loquuntur de iis, qui erant veri Episcopi, vt patet de Concilio præfatum Ancyranum, quod in can. illo 13. sic habet: *Qui in villis, & vicis constituti sunt Chorepiscopi tametsi manus impositionem ab Episcopis susceperunt, & vt Episcopi sunt consecrati; tamen placuit sanctæ Synodo scire eos oportere, modum proprium retinere.* Damalus verò cuius auctoritate nititur probare Vasquez Chorepiscopos non fuisse veros Episcopos, non loquitur in ea Epistola de Chorepiscopis vniuersim omnibus, sed de iis solis, qui non erant veri Episcopi. Vnde consequenter declarat, quidquid ex prædictis ministerijs (ordines conferendi) Pontificalibus præsumebant, irritum fuisse, & nihil tactis profecisse. Ex quo ulterius apparet eam Damasi auctoritatem vsque adeo nihil conferre ad scopum principalem ipsius.

sus Vasquez, vt potius eum penitus euerat, dum manifestè declarat nullos ordines collatos à Chorepiscopis, qui non erant veri Episcopi, & præcisè, quia veri Episcopi non erant.

Ad 5. Patet ex dictis supra artic. 5. & similiter patet ad sextum ex dictis supra artic. 2. Testimonia porro, quæ habentur apud Gratianum pro nullitate Ordinum, quos contulissent hæretici, vel aliter præcisi ab Ecclesia, solum probant ordinatos ab illis, non accipere gratiam, & manere suspensos ab exercitio ordinis suscepti, quatenus peccant suscipiendo ordines ab hæreticis, & præcisis, atque iure canonico suspenduntur ab exercitio potestatis acceptæ, vt dictum est iterum in simili circa sacramentum Confirmationis, vbi etiam notata est ratio differentiae quoad hoc respectu Baptismi.

QVÆSTIO CVI.

Verum quilibet baptizatus sexus Masculini, sit subiectum Ordinum incapax?

Videretur non esse. 1. Quia qui puerum infantem facit, seu intendit facere sacerdotem, vel Episcopum, rem facit ridiculam, & absurdam. Qui autem perficit sacramentum non facit rem ridiculam, & absurdam, cum sacramentum talis res esse nunquam possit. Ergo, qui intenderet infantem ordinare sacerdotem, vel Episcopum, non perficeret verum sacramentum. Ergo infans, tametsi baptizatus sit, est incapax Sacerdotij, & Episcopatus. Eadem autem videtur esse ratio de cæteris ordinibus, cum omnibus sit per æquè communis ratio sacramenti, vt dictum est supra.

2. Ad susceptionem validam huius sacramenti requiritur consensus ex parte suscipientis ordinem. Quia ordo transfert ordinatum ad peculiarem statum, & professionem vitæ, & imponit ordinato pecuniaria aliqua onera maiora, vel minora, pro qualitate Ordinis. Nihil autem eiusmodi enervare cuiquam potest ex sola alterius voluntate, absque proprio consensu. Consensus autem nullus dari potest, in infante, vel amente, vt per se patet de consensu quidem formali. De præsumpto verò probatur, quia sacramentum Ordinis non est necessarium respectu vniuscuiusque, sicut est necessarius Baptismus, & præterea est specialiter onerosum. Nemo autem præsumitur consentire isti rem sibi minime necessariam, sicut præsumitur consentire in eam, quæ sibi necessaria est, præsertim cum simul est onerosa. Sed neque parentes; aut alij parvulorum curam habentes, possunt consensum illorum supplere suo. Quia potestas, & vinculum Ordinis, est quid omnino supernaturale: atque quoad supernaturalia non subiacent pueri, alique carentes vsu rationis, paternæ, aut aliorum curam gerentium voluntati. Ergo sacramentum Ordinis collatum infanti, aut amenti est nullum. Confirmatur, quia sacramentum Ordinis est perfectius, quam sacramentum pœnitentiæ, & matrimonij, vt dictum est supra in communi. Neutrum autem ex his duobus sacramentis validè suscipere potest, qui caret vsu rationis. Ergo multo minus sacramentum Ordinis,

3. Cuius potentia, eius est actus, vt dicit Philosophus de somno, & vigil. capit. 1. & cui repugnat actus, repugnat & potentia ad actum. Ordo autem est potentia ad actum repugnantem ei, qui caret vsu rationis. Ergo Ordo etiam ipse repugnat eidem, tametsi baptizatus sit.

4. Qui suscipit sacramentum Ordinis mancipatur Divinis Officiis. Seruitus autem, propter obli-

gationem ad Dominum impedit, quo minus servus mancipetur Divinis Officiis, cum quibus videlicet est impossibile obsequium debitum respectu Domini. Ergo servus non minus baptizatus, quam non baptizatus est incapax Ordinis, eademque est ratio de aliis statibus, & conditionibus personarum similiter impediens ab ordinum exercitio. Sed præterea in seruo est peculiaris incapacitas. Quia Ordo quilibet Ecclesiasticus, habet sibi adiunctum peculiarem aliquem præeminentiæ gradum respectu cæterorum, qui repugnat seruo, cuius est propria subiectio in summo, & multo magis, quam femina, quæ tamen, propter subiectionem sibi naturalem ad virum, dicitur communiter, & est incapax Ordinis.

5. Eadem præeminentia, & speciei claritas propria ordinum Ecclesiasticorum repugnat obscuris quibusque hominibus, ac vilibus, vt illegitimis, infamibus ex delicto, vel turpibus ex defectu notabili corporis. Ergo omnes eiusmodi, etiamsi baptizati sint, sunt incapaces Ordinis Ecclesiastici. Specialiter verò sunt incapaces, qui carent membro aliquo necessario ad exercitium Ordinis.

6. Diaconissæ olim ordinabantur ad peculiare ministerium in Ecclesia, sicut Diaconi, & Sacerdotes, vt apparet ex multis, quæ habentur circa earum ordinationem in Concil. Chalced. can. 14. Aurelian. II. can. 18. Epauensi can. 21. Clemente Romano lib. 8. constit. c. 26. & alibi sæpè Tertul. lib. de exhortatione ad castitatem c. vlt. Ergo non soli mascululi, sed etiam feminae baptizatae sunt capaces Ordinis Ecclesiastici.

Art. 1. Resp. Manifestum est prærequiri baptismum ad validam Ordinis susceptionem, non solum, quia Baptismus est ianua sacramentorum, vt dictum est supra, sed etiam, quia Ordo Ecclesiasticus continet in se peculiarem præeminentiæ gradum in Ecclesia Dei, qualem nemo nancisci potest in aliqua communitate, quin ad eandem communitatem pertineat, sitque in eadem receptus, quod fit per Baptismum respectu communitatis Ecclesiæ.

Art. 2. Manifestum quoque est, vltra baptismum requiri masculinitatem. Quia feminae ne loqui quidem in Ecclesia permittuntur, vt apparet ex 1. ad Timotheum 2. nedom ministeria Ecclesiastica exercere, ad quæ ordines Ecclesiastici referuntur. Accedit mulieres ex sua indiuiduatione habere statum subiectionis, cum habens ordinem, eo ipso habeat statum quandam præeminentiæ vniuersalis. Accedit rursus easdem esse incapaces sacerdotij, vt dicitur in can. Diaconissam. 27. quæst. 7. docentque communiter Doctores cum D. Thoma quæst. 39. art. 1. ex Epiph. hæresi 49. & August. hæresi 27. aduersus hæresim Pepusianorum, qui feminas ordinabant sacerdotes. Ergo sunt pariter incapaces ordinum quoque minorum, nec non primæ tonsuræ, vt potestè disponentium, ac præparantium, ad sacerdotium ex intentione Ecclesiæ, & ex Christi institutione.

Art. 3. Manifestum denique est plura præterea alia requiri ad licitam, ac honestam ordinum susceptionem, nempe statum gratiæ, qui requiritur ad omnia sacramenta viuorum, scientiam, actum, ac exercitium cuiusque Ordinis congruentem, probitatem morum, qualis decet personam Ecclesiasticam, atque ministerijs Ecclesiasticis specialiter deuinctam, sufficientiam facultatum temporalium, ad decentem habitum, & vitæ modum, iustam seriem promotionis, vt per minores ad maiores ordines, experimento in singulis præmisso, & non aliter transitus fiat, ætatem Ordini exercendo opportunam, qualis est septennium pro prima tonsuræ, & pro ordinibus minoribus, pro Subdiaconatu